

عنوان مقاله:

مدل ساختاری عوامل موثر بر خودکارآمدی اطلاعاتی عاملان آموزشی

محل انتشار:

فصلنامه علوم و فنون مدیریت اطلاعات، دوره 8، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

حسین تقوی - دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

علی خالق خواه - دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

فاطمه دیرین - کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

خلاصه مقاله:

هدف: آموزش، به لحاظ ماهیت، محتوا و فرایند، امری تعامل محور است؛ با تغییر در اشکال و کیفیت ارتباطات، عاملان درگیر در این امر نیازمند استفاده بهینه از فناوری های اطلاعاتی در جهت برقراری تعاملات کارآمد آموزشی هستند که اولاً وابسته به توسعه صلاحیت های لازم برای کاربرد فناوری های اطلاعاتی در عاملان آموزشی و ثانیاً باور پیدا کردن آنها به صلاحیت های خودشان است؛ هر دو مقوله توسعه صلاحیت و شکل گیری باور به آن، متاثر از عوامل گوناگونی است. تحقیق حاضر با تمرکز بر شناسایی ساختار عواملی انجام شده است که شکل گیری باور به توانمندی های اطلاعاتی و مشخصاً خودکارآمدی اطلاعاتی عاملان آموزشی را تحت تاثیر قرار می دهد. روش: روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش از نوع همبستگی و مدل سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری تحقیق مشتمل بر عاملان آموزشی شهرستان اردبیل بوده که با استفاده از فرمول کوکران ۳۱۷ نفر از آنان که در مدارس ابتدائی مشغول فعالیت بودند، به روش اتفاقی به عنوان نمونه انتخاب گردیدند و در تحقیق مشارکت داده شدند. برای سنجش عوامل توانمندساز خودکارآمدی از مقیاس دنهو و برای سنجش خودکارآمدی اطلاعاتی از پرسشنامه مورفی، کوور و اوون استفاده شد. داده ها با استفاده از روش های توصیفی و آزمون همبستگی پیرسون و مدل سازی معادلات ساختاری و از طریق نرم افزارهای SPSS و LISREL تجزیه و تحلیل شدند. یافته ها: مدل عوامل توانمندساز خودکارآمدی اطلاعاتی از طریق داده های واقعی برازش می شود و عوامل «اثرگذاری بالا»، «اجماع در هدف»، «آگاهی از یکدیگر»، «انسجام کارکنان»، «مسئولیت پذیری رهبری» و «نظام کارآمد مداخله» تاثیر مثبت و معناداری بر خودکارآمدی اطلاعاتی دارند. طبق این نتایج مسئولیت پذیری رهبری با ضریب ۶۸٪ بیشترین تاثیر را بر خودکارآمدی اطلاعاتی دارا بوده است و اثرگذاری بالا، انسجام، آگاهی از یکدیگر، نظام کارآمد مداخله و اجماع در هدف با ضرایب تاثیر ۶۳٪، ۴۷٪، ۴۲٪، ۳۹٪ و ۲۹٪ در رتبه های بعدی قرار گرفتند. نتیجه گیری: با توجه به تایید نقش عوامل توانمندساز بر خودکارآمدی اطلاعاتی و برازش مدل با داده ها، مداخله در جهت ارتقای باور عاملان آموزشی به توانمندی های اطلاعاتی شان می تواند متمرکز بر طرح ها و دستورالعمل هایی باشد که با توجه به عوامل فوق الذکر توسعه داده شده اند. مشارکت و اثرگذاری در تعیین اهداف و فرصت ایفای نقش، این شانس را به عاملان آموزشی می دهد که تجارب موفقیت آمیزی کسب کنند. اجماع بر اهداف گروه آموزشگران را به سمت انسجام، یکپارچگی و هماهنگی هرچه بیشتر سوق می دهد. آگاهی از تجارب یکدیگر فرصت الگوبرداری، مشاهده و یادگیری فراهم می کند. همچنین رهبر آموزشی با مسئولیت پذیری می تواند شرایط، انگیزه و تمرکز لازم برای تمرین، تسلط، یادگیری از دیگران و کسب تجربه در زمینه فناوری های اطلاعاتی را برای عاملان آموزشی فراهم آورد. نهایتاً عملی سازی مداخلات این باور را در آموزشگران تقویت می کند که آن ها می توانند با تلاش های خود، تغییراتی را در جهت بهبود آموزش ایجاد نمایند.

کلمات کلیدی:

خودکارآمدی اطلاعاتی، سواد اطلاعاتی، عاملان آموزشی، عوامل توانمندساز، مدل معادلات ساختاری، فناوری اطلاعات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1612070>

